

'SHELL GAAT SNEL NUMMER ÉÉN WORDEN'

TEKST: MARTIN VOORN;
FOTO'S: MARK VAN DEN BRINK

Royal Dutch Shell is nog niet competitief genoeg, vindt topman Peter Voser. Maar over een paar jaar moet Shell weer de beste zijn.

Waarom zal gas in de energievoorziening de belangrijkste rol gaan spelen?

"Gas is in ruime mate voorradig, er is voor tweehonderdvijftig jaar aan gasreserves in de wereld, het is op te brengen qua kosten en het is acceptabel vanuit milieuoverwegingen. In vergelijking met kolen heb je 50 tot 70 procent minder CO₂-uitstoot. Het is de schoonste fossiele brandstof. We hebben de laatste jaren een revolutie gezien in de gasvoorziening met de komst van 'onconventioneel' gas, dat uit kleisteen en steenkool wordt gewonnen. In de Verenigde Staten en in China zijn de gasvoorraden daarmee dra-

matisch toegenomen. De gasvoorziening is dus voor langere termijn zeker gesteld."

Waarom wordt gas dan niet meer gebruikt?

"Dat lijkt vreemd. Maar de laatste twee, drie jaar geeft een aantal regeringen gas een grotere rol in hun energiemix. Kijk naar China, waar gas nu 4 procent aandeel heeft, in Europa is dat 20 à 25 procent. China wil naar 8 à 10 procent en daarna verder groeien. In de Verenigde Staten was er een bescheiden plek voor gas, nu neemt gas een stevige positie in. Dat heeft alles te maken met de komst van onconventioneel gas. Het potentieel van onconventioneel gas in Europa is nog niet goed onderzocht, maar de productie van conventioneel gas in Europa zal dalen. Alternatieve energie zal de hoogste groei realiseren. Gas speelt een rol bij het stimuleren van wind- en zonne-energie. Gas is altijd voorradig en kan gebruikt worden als wind en zon niet leveren."

Wat betekent dit voor de gasprijzen?

"Dat hangt af van wat het ontwikkelen van gasvelden kost, maar natuurlijk ook hoeveel het kost om elektriciteit te genereren. De kapitaalkosten van met gas gestookte centrales zijn veel lager dan van kolencentrales of kerncentrales. De gasprijs hangt natuurlijk ook af van vraag en aanbod. In de meeste gevallen is die in zekere mate gekoppeld aan die van olie, behalve in de Verenigde Staten en Canada en deels in Europa. Met de grote voorraden is er een stabiel aanbod en dat genereert betaalbare prijzen."

Waarom staan de gasprijzen onder druk en de olieprijs niet?

"De vraag naar gas is gedaald. De vraag naar olie daalde ook, maar minder. In de tweede plaats is een aantal grote gasprojecten op stoom gekomen. Er was dus veel extra aanbod van gas in 2009 en 2010. En het zal een paar jaar duren voordat de vraag het

aanbod 'opeet.' In Europa en de Verenigde Staten stonden de gasprijzen onder druk, maar niet in het Verre Oosten, waar de gasprijs vooral gekoppeld is aan de olieprijs."

Wat zijn uw verwachtingen voor de olieprijs?

"Ik aarzel projecties over de olieprijs te geven, want ze zijn altijd fout. Maar onze projecten duren dertig tot veertig jaar, dus we moeten een opinie hebben over prijzen. Onze projectieprijzen liggen tussen de 50 en 90 dollar per vat. Voor investeringen in gasprojecten in Noord-Amerika houden we rekening met een prijs die vergelijkbaar is met de bandbreedte voor de olieprijs."

Olie wordt steeds duurder om te produceren, zijn deze prijzen acceptabel voor u?

"Dat hangt ervan af, maar we hebben een goede mix. Op langere termijn wordt het inderdaad moeilijker olie te vinden en te produceren. Maar dan zullen innovatie en technologie ook verbeteren, wat helpt om de kosten onder controle te houden. Toch zien we de olieprijs op langere termijn eerder stijgen dan dalen."

En wat gaan de gasprijzen doen?

"Het is moeilijk te zeggen of olie duurder blijft dan gas of dat gas duurder wordt. De markt zal de prijs bepalen. Een bepalende factor is dat olie moeilijker te winnen is, een andere dat er een prijs is voor de CO₂-uitstoot. Op lange termijn zal het ook moeilijker zijn gas te winnen, wat gevolgen voor de prijs kan hebben. Ook de prijzen van alternatieve energie en kolen zullen de prijzen van olie en gas beïnvloeden."

De vraag naar gas kan met 50 procent stijgen in 2030, hoe zit dat met olie?

"Tot 2050 zal de vraag naar energie verdubbelen, dat betekent dan ook veel groei voor fossiele brandstoffen. Ruwweg twee derde van de vraag zal dan bestaan uit fossiele

ID PETER VOSER

Geboren:

29 augustus 1958 in Baden (Zwitserland).

Functie:

ceo Royal Dutch Shell plc.

Koersrendement:

+23,9% sinds aantreden op 1-7-09

Basissalaris:

1.500.000 euro

Externe functies:

- lid van het Zwitserse federale Auditor Oversight Authority (sinds november 2006)
- director van Catalyst (sinds april 2010)
- lid van de European Round Table of Industrialists and The Business Council

Opleiding:

Bedrijfskunde, Universiteit van Toegepaste Wetenschappen, Zurich

Werkervaring:

1982 – 2002 Shell
2002 – 2004 Asea Brown Boveri (ABB).
2004 – hede Shell

Burgerlijke staat

getrouwd, drie kinderen.

Hobby's:

bergwandelen, skiën, duiken en voetbal.